

3.11.2016

Yhteinen tiedon hallinta -kärkihanke

Yhteinen tiedon hallinta -hankkeen projektiryhmän kokous

Aika 3.11.2016, klo 12.00–14.00

Paikka VM (Mariankatu 9), nh Rajahyöty / etäyhteys*
kokouksen etäyhteystiedot kalenterikutsussa*Osallistujat**

Jari Kallela, pj.	VM, neuvotteleva virkamies
Anne Kauhanen-Simanainen, varapj.	VM, neuvotteleva virkamies
Suvi Remes	VM, erityisasiantuntija
Jani Heikkinen	VM, projektipäällikkö, klo 13 alkaen
Kimmo Mäkinen	VM, kehittämispäällikkö
Pauli Kartano	VM, kehittämispäällikkö, ESTE
Nina Wiiala	VRK, kehityspäällikkö
Taru Rastas	LVM, viestintäneuvos
Elisa Kettunen	Kuntaliitto, erityisasiantuntija, ESTE
Matias Frosterus	Kansalliskirjasto, tietojärjestelmäasiantuntija
Juha Mykkänen	THL, kehittämispäällikkö, ESTE
Heikki Siltala	THL, IT-kehittämispäällikkö (varahenkilö), etänä
Minna Rintala	Vero, ylitarkastaja
Päivi Tommila	TEM, neuvotteleva virkamies
Taina Nurmela	Helsingin kaupunki, projektipäällikkö

Päätöslista

- 1 (1):** Projektiryhmän kokouksista tehdään tiiviit päätösmuistiot.
- 3 (2):** Hankkeen työn tavoitteiden jäsentäminen aikajanelle ja myös välietappien ja -tavoitteiden määrittely. Työstetään työpajana tulevassa kokouksessa.
- 4 (3):** Luodaan hankkeen materiaaleille avoin julkaisuusio JulkICTwikiin.

1 Kokouksen avaus**Kokouksen avaus**

- Puheenjohtaja Kallela avasi kokouksen.
- Asialista hyväksyttiin.

Projektiryhmän jäsenten esittäytyminen

- Osallistujat esittäytyivät ja kuvasivat lyhyesti osaamistaustansa ja työnsä liitoksen YTI-hankkeen aihealueisiin.
- Sovittiin kokouskäytänteenä, että projektiryhmän kokouksista tehdään jatkossa lyhyet päätösmuistiot.

2 Hankkeen tausta ja tavoitteet

Hankkeen asettamispäätöksen läpikäynti

- Puheenjohtaja Kallela alusti hankkeen asettamisesta. Alun perin ajatuksena oli, että tehtävät tulisivat osaksi KaPA-hanketta, mutta hankkeistaminen ei ehtinyt KaPA:n aikatauluun mukaan. Uuden hallitusohjelman myötä muodostanut ”Yksi luukku” -ajattelu ja tähän kiinnitettiin sitten myös YTI-hankkeen työn sisältö.
- Hankkeen yleisinä vaikuttavuustavoitteina käyttäjien palveleminen ja julkisten hallinnon tehostaminen. Tästä näkökulmasta järjestelmällinen ja johdettu tiedon hallinta erityisesti keskeistä ja tärkeää. Tiedon käytön kautta, mm. tiedon hyödyntäminen päätöksenteossa, tuli tehtäviä Kuntatieto-hankkeen puolelta mukaan.
- Hankkeen muoto on hieman poikkeuksellinen, sillä ei tule yhtä isoa projektiorganisaatiota. On lähdetty jo olemassa olevan kehityksen uudelleenkäytön ja verkottumisen näkökulmista rakentamaan hanketta. Tästä näkökulmasta on myös projektiryhmä koottu eli eri tavoin jo hankkeen aihealueiden työtä hyödyntävien ja toteuttavien tahojen ja organisaation ja henkilöiden kautta. Aiheet, muun muassa metatiedot ja tietoarkkitehtuuri, ovat aika erityisasiantuntemusaiheita.
- Aikataulun näkökulmasta asettaminen on hieman viivästynyt, mutta työ ollut kuitenkin käynnissä jo ja työtä tehtäväkokonaisuuksissa tehdään jo.

Hankerakenteen esittely

- Hankerakenne on kevyt, eli käytännössä projektiryhmä on ainoa muodollinen ja asetettu ryhmä. Hankkeen omistaa ja sitä viime kädessä ohjaa valtiovarainministeriön JulkICT-osasto ja sen päällikkö. Projektiryhmän tehtäviin kuuluu myös ohjausryhmäluonteisia koordinoitavia tehtäviä.
- Juhtalle raportoidaan työn etenemisestä.
- Muutoin rakenne verkostomainen ja on paljon tahoja, jotka liittyvät hankkeeseen eri tavoin; hankkeen työhön sisältyy mm. tutkimushankkeita.
- Sisällöllisesti hanke koostuu viidestä työpaketista. Keskeinen tehtävä on tavoitteellinen ja järjestelmällisesti johdettu tiedon hallinta ja tämän näkökulman kautta työpaketit liittyvät yhteen. Hallintamalli tarkoittaa sitä millä tavoin tässä syntyviä tietosisältöjä, välineitä ym. rahoitetaan, missä ja kenen toimesta niitä toteutetaan ja mitä kaikkea tässä pitäisi olla mukana.
- Käytiin läpi lyhyesti työpaketit:
 - Yhteentoimivuustyön osalta keskeistä työn, menetelmä ja sen kautta syntyvät sisällöt, levittäminen käyttöön ja välineistön tuotantokäyttöön saattaminen.
 - Tiedon jakeluratkaisu tähtää palveluväylän nykyisten rajoitteiden ylittämiseen. Osin tekninen kysymys, mutta liittyy myös toimintatapoja. Lisäksi tehdään selvitys kansainvälisiin referensseihin viitaten jatkotyöstä.
 - Omadatan taustalla ajatus siitä, että kansalaisella on oikeus häntä koskevaan tietoon, joka hänestä on julkisessa hallinnossa. Liittyy myös tiedonhallinnan lakikokonaisuuteen. Tavoitteena selvittää Palvelunäkymän ja Asiantuntijaväylien hyödyntämisen mahdollisuuksia.
 - Tiedolla johtamisen kokeilu Kuntatieto-ohjelman tukemana; tähän liittyvät tietosisältömäärittelyt tästä kokonaisuudesta tulevat osaksi YTIä. Tähän keskusteluun liittyvät myös yritysten taloustiedot, ja rajausta saatetaan tarkentaa myöhemmin hankkeen aikana tai ainakin lienee syytä huomioida hallintamallissa. Alkuvaiheessa fokus ollut kuntien taloustiedoissa.
- Nyt tuntuu, että hankkeessa on enemmänkin ”positiivinen ongelma” eli liitoksia ja yhteistyötahoja, muun muassa muut kärkihankkeet, on löytynyt paljon. Hankkeelle näyttäisi olevan imua ja hankkeessa tehtävät asiat on koettu tarpeellisiksi.
- Aikataulusta, että 2018 loppuun tuotokset pitäisi olla käytössä. Kustannuksiin varattu 5,7 miljoonaa euroa.
- Wiiala: Liittymen lainsäädäntöhankkeeseen, liite 9 on poistunut tulevasta JHS-179-suosituksesta, onko tällä yhteyttä lainsäädännön kehittämishankkeeseen?
- Kauhanen-Simanainen: Syy liitteen poisjättöön on se, että siinä olisi liian paljon materiaalia suosituksen liitteeksi. Materiaalia hyödynnetään lainsäädännön kehittämistyössä ja sille mietitään oma julkaisukanava. Sille on tilausta, mutta sitä työestetään vielä hieman, on tarpeita laajentaa.
- Kallela: Yksi syy YTI-hankkeen asettamiselle on se, että alun perin sen teemat ja tiedonhallinnan yleislainsäädännön kehittäminen olivat samaa hanketta. Kuitenkin päädyttiin eriyttämään. Sisällöllinen

linkki on edelleen olemassa, useammassa työpaketissa voi tulla eteen tarpeita lainsäädännön kehittämiselle. Hallituksen esitys pitäisi olla 05/2017, aikataulu on kovin tiukka kyseille aiheelle.

- Siltala: Asioita jo tehdään ja hankkeen tehtävä yhdistää vahvistaa ja täydentää jo tehtävää työtä, onko tämä oikea tulkinta hankkeen tehtävistä?
- Kallela: Tämä on hyvä ja oikea tulkinta.

3 Hankkeen toteutus

Hankkeen toteutussuunnitelmaluonnoksen esittely

- Remes esitteli luonnosvaiheen hankesuunnitelmaa. Työryhmän näkemys halutaan saada toteutussuunnitelmaan mukaan.
- Keskusteltiin tarkemmin työpakettien sisällöistä.
 - OmaDatalla liitos myös maakuntatyöhön, miten asiakas/kansalainen keskiössä liittyisi tähän. Miten tämä kaikki voi tukea viranomaisia ja hallintoa, yksilölle tulee vastuuta omasta datastaan. PIMS-prosessit kuntoon. Omat viestit eli viestinvälitys korostuu myös. Mistä datasta puhutaan, voisiko olla jotain tasoja. OmaKanta, mm. sähköiset reseptit, minkä verran tässä on kyseessä omadata ja missä mielessä kansalaisen käyttöliittymä. Jatkoehdyntämisen varmistaminen, ei ole vain näkymä.
 - OmaDatassa hyöty tulee siitä, että pysyttäisiin yhdistelemään erilaista dataa ja tämä on yhteisen tiedon hallintaa. Pitäisi saada mahdollisimman paljon syötettä tiedonhallinnan lain kehittämiseen, perinteinen malli on se, että viranomainen omistaa rekisterin ja tämä kääntää ajattelun toisinpäin.
 - OmaData on se näkökulma, joka hankkeesta laajasti kiinnostaa, mm. ministeriä. Viestinnän näkökulmasta koskee kansalaisia ja tämä on iso asia; kuluttajavirasto yksi keskeinen sidostaho.
 - Palvelumuotoilu olisi hyvä huomioida ja sitä kautta hakea vastausta siihen kuka tai mikä on milloinkin tuotettavan hyödyn kohteena.
 - Kuntien tiedolla johtamisen työpaketissa olisi hyvä huomioida myös mm. yhteys Palvelutietovarantoon, JHS-palveluluokituksen kautta. Kuntien näkökulma on oleellinen julkisen hallinnon talouden suunnittelussa.

Keskustelu toteutussuunnitelmasta ja jatkovalmistelusta sopiminen

- Hankkeen projektiryhmällä on pitkä toimikausi. Olisi tärkeää tehdä välietappien aikataulutusta ja miettiä myös välituotoksia.
- Keskusteltiin projektiryhmän työskentelyn vaatimasta työmäärästä ja valmistelun vastuista. Osin valmistelua tehdään valtiovarainministeriössä JulkICT-osastolla, mutta lisäksi tarvittaessa myös hankintaan ostoresursseina, esimerkiksi selvitysten tekemiseen.
- Jatketaan hankesuunnitelman työstämistä työpajamaisesti seuraavassa kokouksessa.

4 Projektiryhmän työskentelystä sopiminen

Hankkeen työtilat & projektiryhmän viestintä

- Keskusteltiin sisäisen ja ulkoisen viestinnän tarpeista ja eri kanavien (VYVI, JulkICTwiki jne.) soveltuvuudesta.
 - VYVI-työtilan ongelma on siinä, että tietoa ei saa avoimeksi. Sopii valmistelun välineeksi.
 - Luodaan JulkICTwikiin työtila ja avataan materiaalia siellä.
- Keskustelu kokouskäytännöistä, tulevien kokousten ajankohdat ja alustavat ehdotukset käsiteltävistä sisällöistä (marraskuu, joulukuu sekä kevät 2017)
 - Sovittu seuraavan kokouksen ajankohdaksi pe 2.12.2016. Työstetään hankesuunnitelmaa yhdessä.

5 Tulevat tapahtumat

- Remes esitteli lyhyesti tiedossa olevat hanketilaisuudet.
 - 2.11.2016 *Sanaston metatietomallin määrittely -työpaja* (VM, klo 9-12)
Työpajan konkreettisena tavoitteena on olemassa oleviin suosituksiin (JHS-175, ISO-standardit terminologisesta sanastotyöstä, SKOS ym.) ja keskustelussa esiintuotuihin muihin huomioihin pohjautuen sopia ”määrittelevän/terminologisen sanaston metatietomallista”, jotta erityyppisten sanastojen saatavuutta sekä ihmis- että koneluettavana ja laajaa hyödyntämistä voidaan jatkossa tukea.
 - 14.11.2016 YTI-hankkeen *avoin sidosryhmäseminaari* Säätytalolla, klo 9.30–12. Hankkeen ensimmäinen oma tilaisuus. Hanke-esittelyn lisäksi puheenvuorot OmaDatasta, yhteentoimivuustyön tulokulmalla varhaiskasvatuksen tietotuotannosta ja kuntien näkökulmalla tiedolla johtamisesta.

6 Muut esille tulevat asiat

- Ei muita asioita.

7 Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.

Liitteet

Hankkeen asettamispäätös
Hankkeen toteutussuunnitelma (luonnos)
Hankkeen budjettiluonnos (Ei käsitelty)